

SPRAWOZDANIE

WYKROCZENIA NA OSIEDLACH KRAKOWA

Przygotowała: Kamila Soćko

Podstawowe informacje:

Projekt dotyczy analizy skupień (cluster analysis), czyli eksploracji danych polegającej na podzieleniu zbioru danych na grupy tak, aby elementy, które są do siebie w pewien sposób „podobne” były w tej samej grupie oraz różniły się jak najbardziej od elementów w innych grupach.

Zajmiemy się danymi dotyczącymi wykroczeniami na terenie Krakowa w zależności od osiedli miasta na podstawie algorytmów opartych na gęstościach (density-based algorithms) takich jak DBSCAN, HDBSCAN oraz OPTICS. Te algorytmy nie tylko biorą pod uwagę odległość, ale także gęstość punktów rozłożonych w klastrze.

Do zadania wykorzystuje bibliotekę „dbscan”, w której znajdują się funkcje rozwiązujące powyżej wspomniane algorytmy oraz dodatkowe funkcje, które umożliwiają jego wykonanie.

Wykorzystane funkcje:

dbscan - Density-based spatial clustering of applications with noise:

`dbscan(x, eps, minPts = 5, weights = NULL, borderPoints = TRUE, ...)`

Parametry:

- `x` – ramka danych
- `eps` – maksymalny promień sąsiedztwa
- `minPts` – minimalna ilość elementów w regionie `eps` (domyślnie 5 pkt)
- `borderPoints` – jeśli `false` – punkty graniczne uznawane jako szum

hdbscan – hierarchiczny DBSCAN

`hdbscan(x, eps, minPts)`

Parametry:

- `x` – ramka danych
- `minPts` – minimalna wielkość klastrów

OPTICS - Ordering points to identify the clustering structure

`optics(x, eps, minPts)`

- `x` – ramka danych
- `eps` – górna granica promienia sąsiedztwa
- `minPts` – służy do identyfikacji gęstych sąsiedztw

kNNdist - Calculate and plot the k-Nearest Neighbor Distance – pozwala na szybkie wyznaczenie odległości k-najbliższych sąsiadów w macierzy punktów. Wykres stworzony na bazie funkcji może być używany do pomocy w znalezieniu odpowiedniej wartości parametru eps dla funkcji DBSCAN (szukanie „kolana” w wykresie).

PRZYGOTOWANIE DANYCH

```
Biblioteki:
```{r}
library(sp)
library(readxl)
library(sf)
library(rgdal)
library(dbSCAN)
```
```

ZMIANA WSPÓŁRZĘDNYCH – ZESTAW 4

```
ZMIANA WSPÓŁRZĘDNYCH MOJEGO ZESTAWU DANYCH PUNKTOWYCH
```{r}

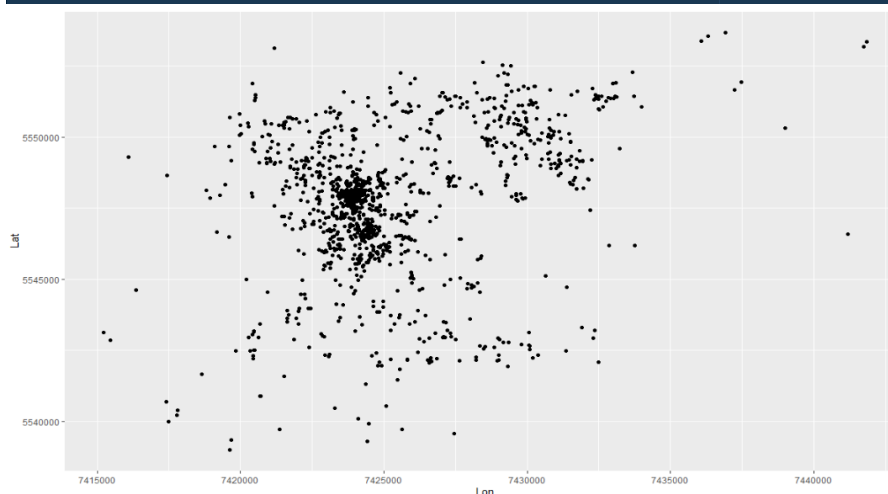
data <- read_excel("zestaw4.xlsx")
colnames(data) <- c("Lon", "Lat") #zmiana współrzędnych

coord <- SpatialPoints(cbind(data$Lon, data$Lat), proj4string = CRS("+proj=longlat")) #utworzenie obiektu spatial points potrzebnego do
zmiany współrzędnych dla moich danych
coordUTM <- spTransform(coord, CRS("+init=epsg:2178"))

dataUTM <- data.frame(coordUTM) #zmiana na obiekt data.frame
colnames(dataUTM) <- c("Lon", "Lat")
dataUTM
```
```

| Lon
<dbl> | Lat
<dbl> |
|--------------|--------------|
| 7423931 | 5547929 |
| 7424385 | 5548419 |
| 7423501 | 5545742 |
| 7422979 | 5550904 |
| 7424845 | 5547405 |
| 7423596 | 5546033 |
| 7424982 | 5548376 |

```
ODCZYT WSPÓŁRZĘDNYCH ZGŁOSZONYCH WYKROCZEN
```{r}
library(ggplot2)
ggplot(dataUTM)+geom_point(aes(Lon,Lat))
```
```


```
ZAPIS DO PLIKU
```{r}
raster::shapeFile(coordUTM, "zestaw4.shp", overwrite=T)
```
```

ODCZYT DANYCH – zestaw4.shp ORAZ osiedla.shp

ODCZYT WSPOLRZEDNYCH ZGLOSZONYCH WYKROCZEN

```
##{r}
myData<-readOGR(dsn = ".", layer = "zestaw4")
myData<-data.frame(myData)

library(dplyr)
myData<-select(myData,-optional,-ID)#usuniecie niepotrzebnych kolumn
colnames(myData) <- c("Lon", "Lat")
head(myData)
##
```

R Console

data.frame
6 x 2

| | Lon
<dbl> | Lat
<dbl> |
|---|--------------|--------------|
| 1 | 7423931 | 5547929 |
| 2 | 7424385 | 5548419 |
| 3 | 7423501 | 5545742 |
| 4 | 7422979 | 5550904 |
| 5 | 7424845 | 5547405 |
| 6 | 7423596 | 5546033 |

6 rows

ODCZYT WSPOLRZEDNYCH OSIEDLI

```
##{r}
osiedla2<-readOGR(dsn = ".", layer = "osiedla")
os<-data.frame(osiedla2)
os
osiedla2
library(broom)
spdf_fortified <- tidy(osiedla2)#uporzadkowanie danych
spdf_fortified
##
```

R Console

data.frame
141 x 30

tbl_df
21218 x 7

| | long
<dbl> | lat
<dbl> | order
<int> | hole
<lgl> | piece
<lctr> | group
<lctr> | id
<chr> |
|--|---------------|--------------|----------------|---------------|-----------------|-----------------|-------------|
| | 7418583 | 5552823 | 1 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |
| | 7418695 | 5552977 | 2 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |
| | 7418986 | 5552985 | 3 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |
| | 7419022 | 5553004 | 4 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |
| | 7419046 | 5553024 | 5 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |
| | 7419114 | 5553070 | 6 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |
| | 7419402 | 5553264 | 7 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |
| | 7419441 | 5553285 | 8 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |
| | 7419531 | 5553352 | 9 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |
| | 7419588 | 5553267 | 10 | FALSE | 1 | 0.1 | 0 |

1-10 of 21,218 rows

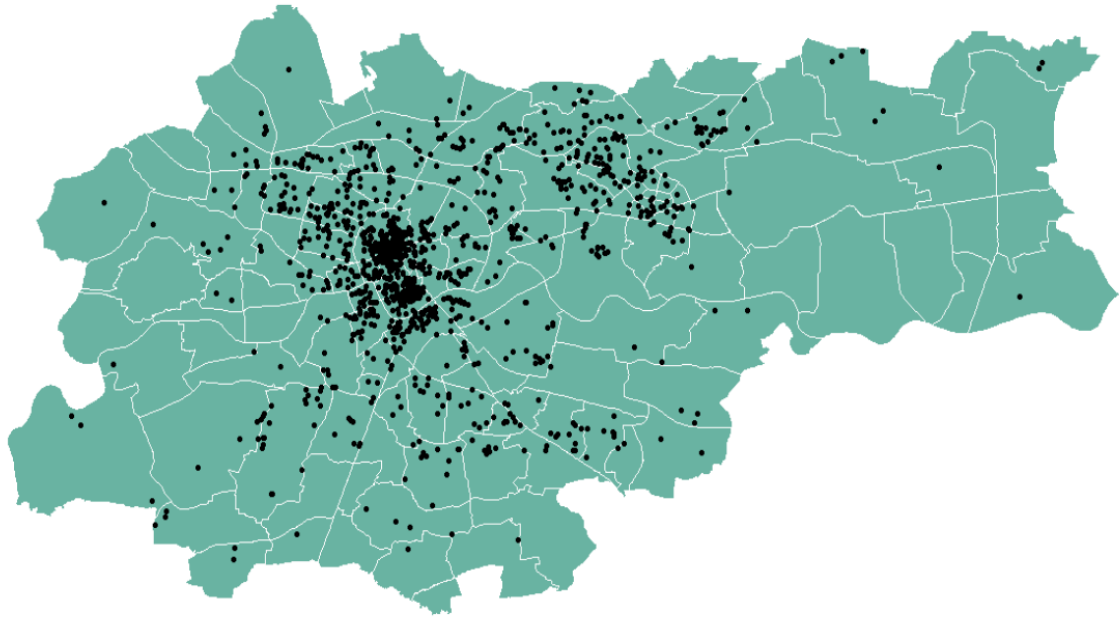
Previous 1 2 3 4 5 6 ... 100 Next

WYKROCZENIA NA OSIEDLACH KRAKOWA PRZEDSTAWIONE NA WYKRESIE

```

library(ggplot2)
ggplot() +
  geom_polygon(data = spdf_fortified, aes( x = long, y = lat, group = group), fill="#69b3a2", color="white") +
  theme_void() +geom_point(aes(myData$Lon,myData$Lat))

```

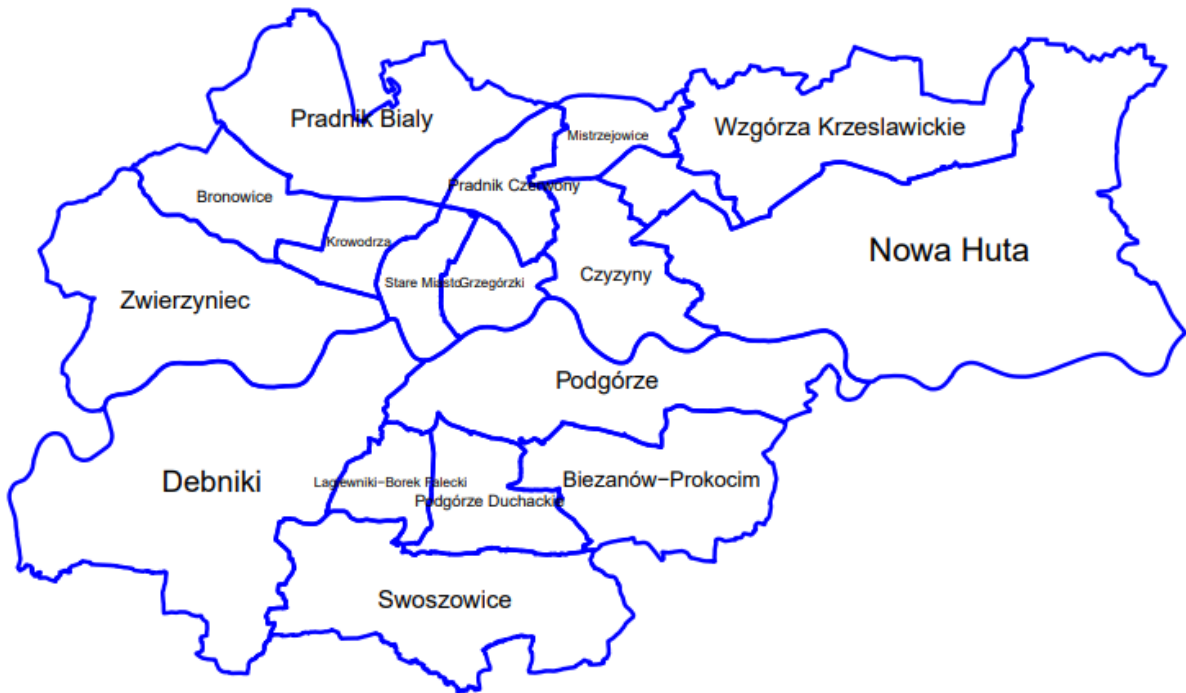

NAZWY DZIELNIC

```

library(tmap)
dzielnice<-readOGR(dsn = ".", layer = "dzielnice_krakowa")
dzielnice2<- tm_shape(dzielnice) +
  tm_borders(lw=2, col = "blue")
dzielnice2+tm_text("nazwa", size="AREA")

```


KLASTERYZACJA

ALGORYTM DBSCAN

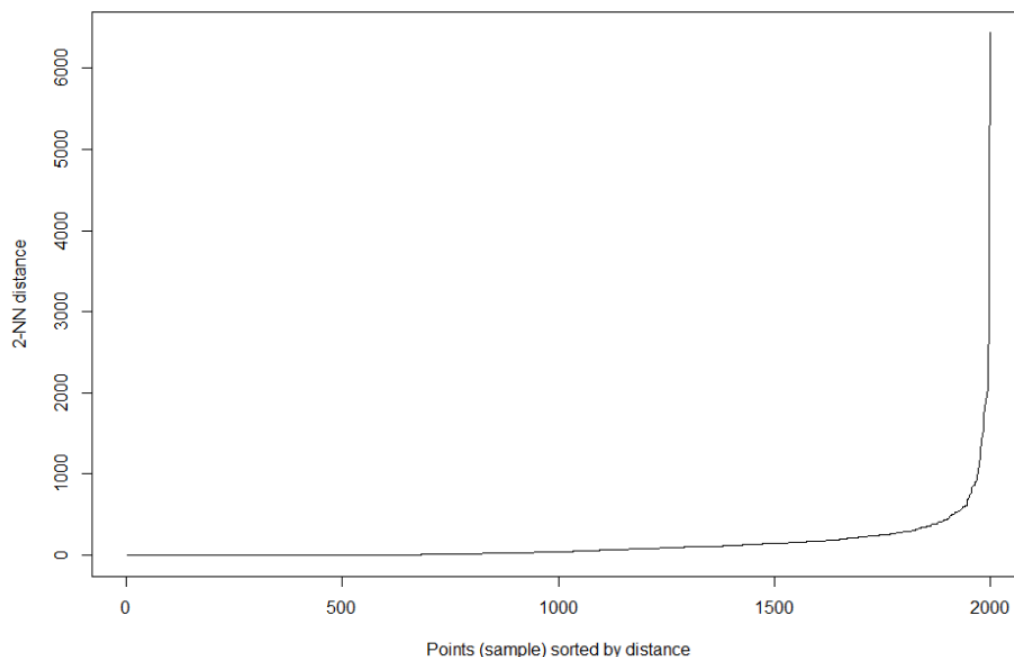
Działanie:

Główną ideą tego algorytmu jest to, że jeśli konkretny punkt należy do klastra to powinien znajdować się w pobliżu wielu innych punktów w tym klastrze. Na początku wybierane są dwa parametry – ϵ oraz minPts . Następnie wybierany jest dowolny punkt w zbiorze danych. Jeśli w odległości ϵ od tego punktu znajduje się więcej niż minPts punktów to wszystkie te punkty należą do klastra. Później klaster jest rozszerzany sprawdzając czy wszystkie nowe punkty mają również więcej niż minPts punktów w odległości ϵ . Jeśli tak jest to klaster jest powiększany. Jeśli zabraknie nam punktów do dodania wybieramy kolejny nowy arbitralny punkt od którego zaczynamy proces od początku. Jeśli wybrany przez nas punkt ma mniej niż minPts punktów w odległości ϵ to uznawany jest za szum i nie należy do żadnego klastra.

Kod i wyniki

Z wykorzystaniem funkcji `kNNdistplot`:

```
dimension<-dim(myData)[2]
minPts=dimension+1
kNNdistplot(myData, k = minPts-1)
```

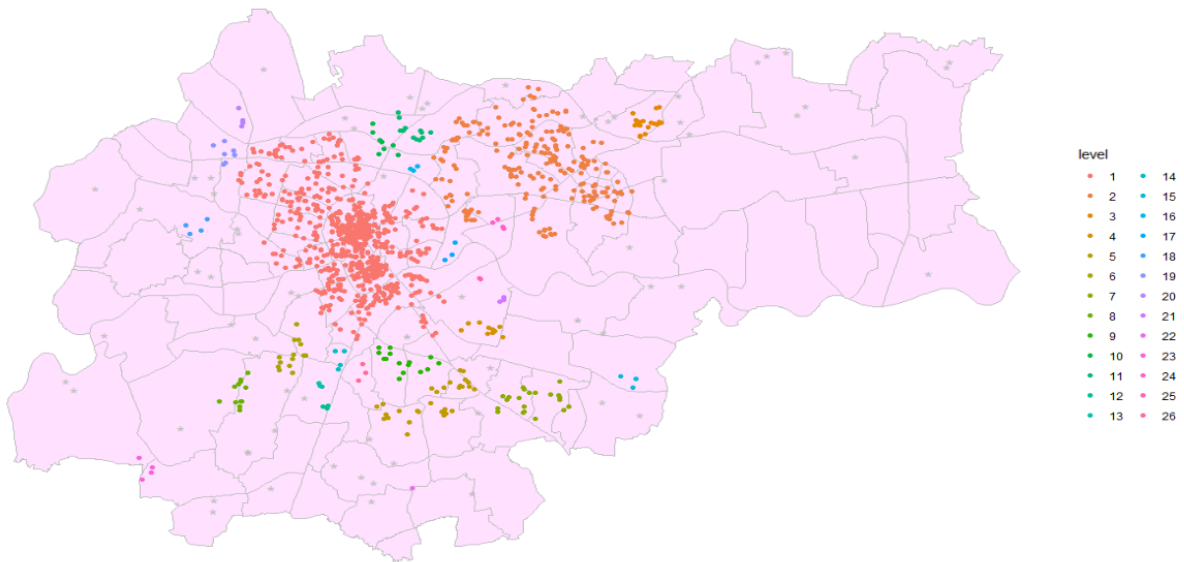

„Kolano” na poziomie około 500, zatem wybieram $\epsilon=500$, $\text{minPts}=3$

```
db<-dbscan(myData,eps=500,minPts=3, borderPoints=TRUE)
noise<-myData[db$cluster==0,]#dane określone jako szum
data<-myData[db$cluster!=0,]#dane bez szumu
clusters<-as.factor(db$cluster)
level<-clusters[clusters!=0]#według tego grupujemy nie uwzględniając danych uznanych jako szum
ggplot() +
  geom_polygon(data = spdf_fortified, aes( x = long, y = lat, group = group), fill="thistle1", color="grey") +
  theme_void() +geom_point(aes(data$lon,data$lat, colour = level))+geom_point(aes(noise$lon,noise$lat), pch="*", size=5, col="grey")
#szum rysujemy jako szare gwiazdki
```

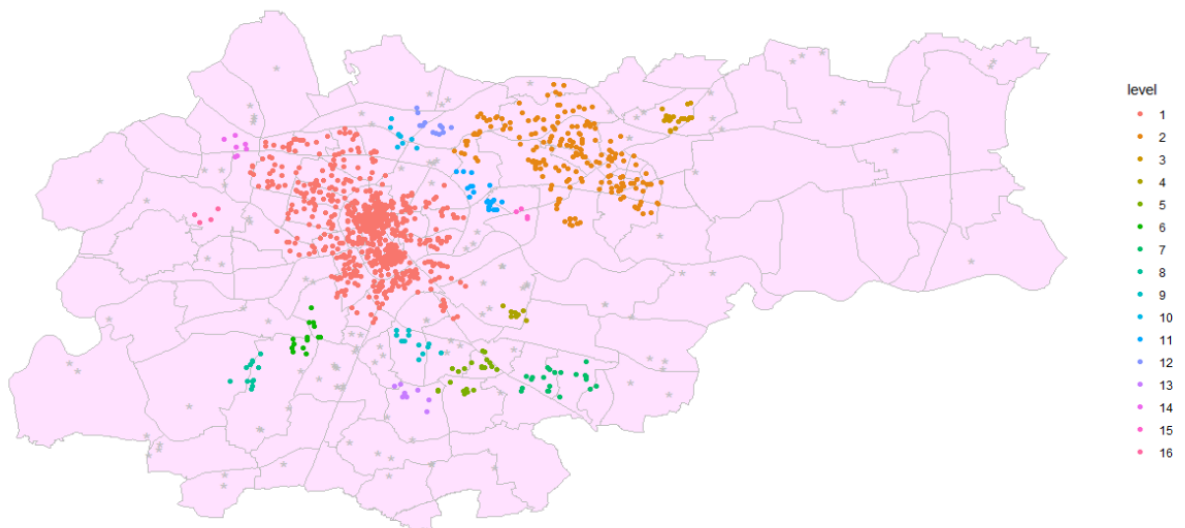
1. $eps=500$, $minPts=3$

Jeden duży klastrowy w centrum i na prawo, zmienię parametry.

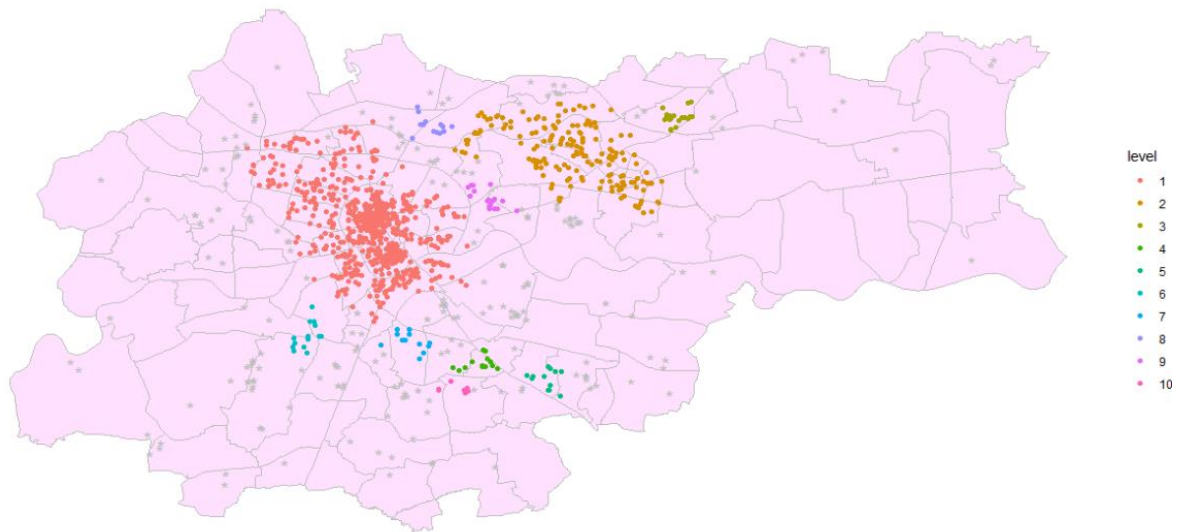
2. $eps=510$, $minPts=6$

Lepszy wynik, więcej punktów szumu, ale lepszy podział na klastry.

3. $eps=600$, $minPts=12$

Wynik gorszy od poprzedniego, więcej szumu, niektóre grupy nie utworzyły klastrów tylko uznane zostały jako szum.

Porównanie wyników:

Algorytm dla różnych parametrów wydzielił różną ilość klastrów. Najwięcej klastrów z najmniejszym szumem wydzieliło się dla opcji nr 1. Największy szum był dla opcji nr 3, jednakże najbardziej satysfakcjonujący wynik moim zdaniem dała opcja nr 2. W miejscach, w których było mało punktów, ale blisko siebie również klastry zostały utworzone, a nie uznane jako szum.

Dzielnice dla najlepszej opcji(2):

Jeden większy na terenie Nowej Huty, Bieńczy, Mistrzejowic oraz Czyżyn. Inny na terenie Starego Miasta, Grzegórzki, Krowodrza i część dzielnicy Dębniki. Mniejszy na Wzgórzach Krzesławickich, Prądnik Białe oraz Prądnik Czerwony. Dwa mniejsze również na Dębnikach. Mniejsze również na Podgórzu Duchackim, Bieżanów-Prokocim oraz na Podgórzu.

Wady	Zalety
Liczba klastrów zależy od liczby obserwacji oraz dobranych parametrów	Odporny na wpływ wartości odstających
Brak stałych i dobrze określonych sposobów na wybór odpowiednich parametrów	Szybkie działanie
Nie bierze pod uwagę miar o różnych gęstościach	Daje możliwość definiowania wielu miar odległości
Słabo wydajny	Dobrze radzi sobie w grupowaniu danych o różnym kształcie

ALGORYTM HDBSCAN

Działanie

Głównym założeniem jest to, że zamiast szukać klastrów o określonym kształcie, szuka regionów danych, które są gęstsze niż otaczająca je przestrzeń. Również poszukuje odległości każdego punktu od jego sąsiadów. Pobierając wiele zestawów poziomów o różnych wartościach gęstości, otrzymujemy hierarchię.

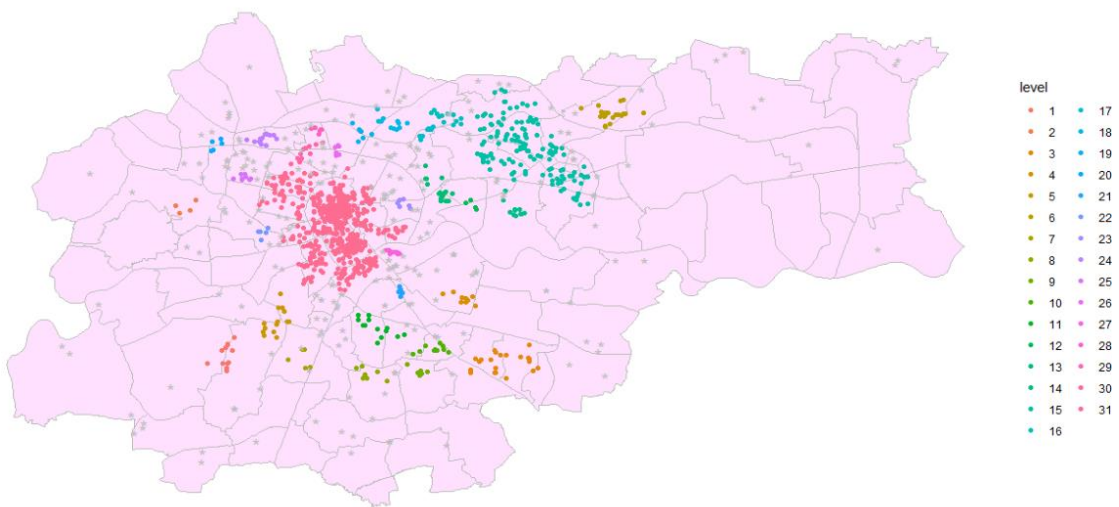
Wymaga podania tylko minimalnego rozmiaru klastra- czyli jak duży musi być klaster, aby mógł zostać utworzony. Określa, które klastry są dla Ciebie ważne na podstawie rozmiaru.

Kod i wyniki

```
db <- hdbscan(myData, minPts = 6)
noise <- myData[db$cluster == 0,]
data <- myData[db$cluster != 0,]
clusters <- as.factor(db$cluster)
level <- clusters[clusters != 0]
ggplot() +
  geom_polygon(data = spdf_fortified, aes(x = long, y = lat, group = group), fill = "thistle1", color = "grey") +
  theme_void() + geom_point(aes(data$lon, data$lat, colour = level)) + geom_point(aes(noise$lon, noise$lat), pch = "*", size = 5, col = "grey")
```

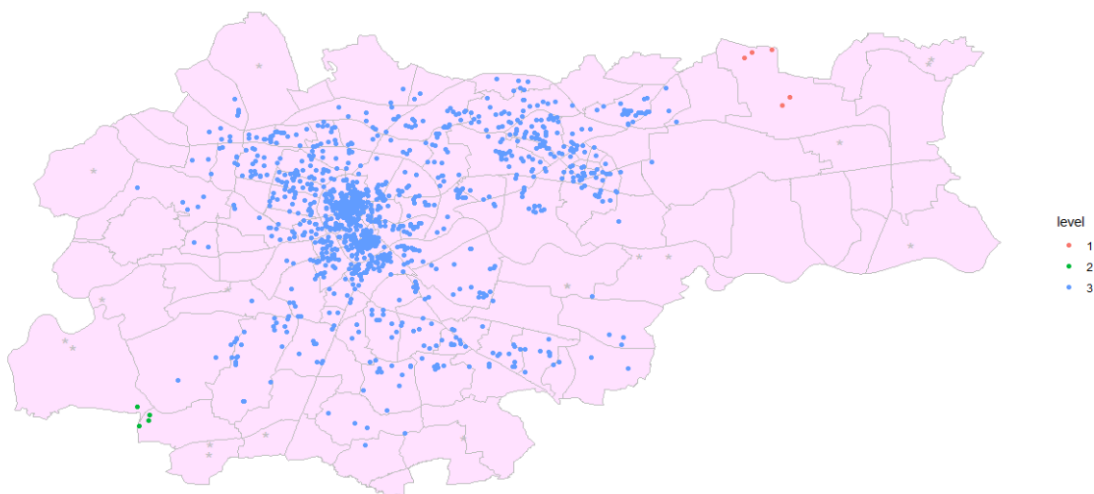
1. minPts=6

Podział wydaje się realny, klastry zostały wydzielone na większą ilość, ale widać, że w gęstszych terenach punkty należą do tego samego klastra.

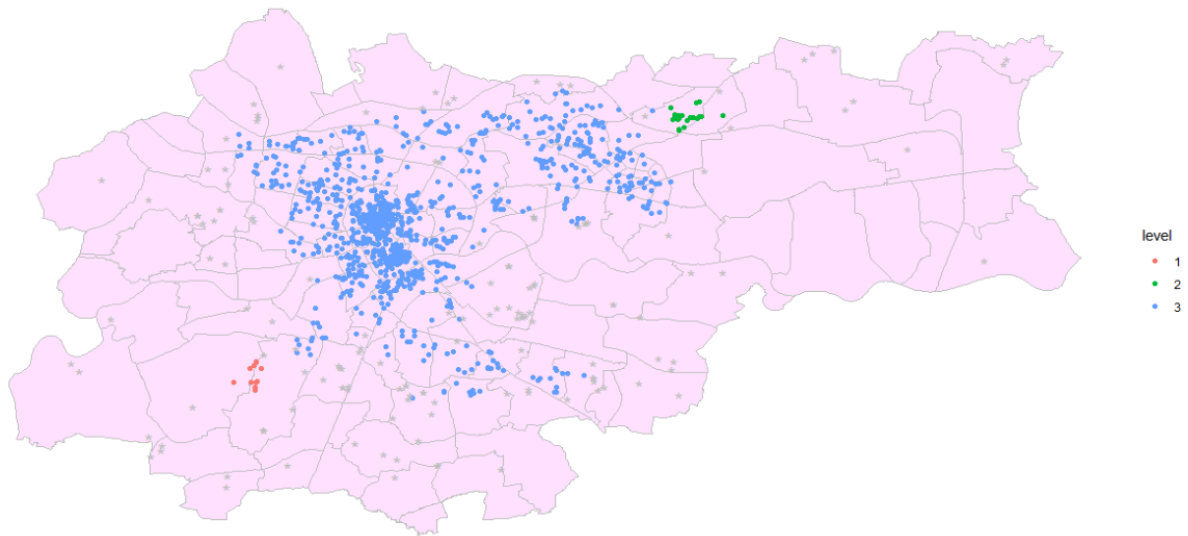
2. minPts=4

Wynik bardzo słaby. Jeden klaster został utworzony przez większość Krakowa. Mało prawdopodobne, aby wykroczenia na terenie całego Krakowa miały ze sobą tyle wspólnego.

3. *minPts=13*

Wynik podobny do poprzedniego, daje więcej punktów szumu.

Porównanie wyników:

W tym algorytmie również wydzieliła się różna ilość klastrow dla różnego *minPts*. Jednakże jedyny sensowny wynik uzyskujemy przy *minPts=6*. Utworzyły się aż 31 klastrow, jednak biorąc pod uwagę cały obszar Krakowa i wykroczenia na tym obszarze jest to możliwe. Mało prawdopodobna jest opcja nr 2 i 3 ponieważ większość wykroczeń należy głównie do jednego klastra – to by oznaczało, że mają ze sobą dużo wspólnego, a najprawdopodobniej tak nie jest.

Dzielnice dla najlepszej opcji(1):

Większy na terenie Bieńczy, Mistrzejowic, kawałek Nowej Huty, Czyżyn. Większy również na terenie Starego Miasta, Grzegórzki, Podgórze, Krowodrza, kawałek dzielnicy Dębniki. Mniejsze na terenie Wzgórz Krzesławickich, Bieżanów-Prokocim, Podgórze, Łagiewniki-Borek Fałęcki, Podgórze Duchackie, Dębniki, Zwierzyniec oraz Bronowice.

Wady	Zalety
Brak jednoznacznego kryterium pozwalającego stwierdzić, jaka jest właściwa graniczna liczebność wykrywanych klastrow	Lepiej grupuje dane niż algorytm k-średnich
	Daje dobre wyniki przy klastrach o dowolnym kształcie, różnych rozmiarach oraz gęstościach
	szybszy niż DBSCAN

ALGORYTM OPTICS

Działanie

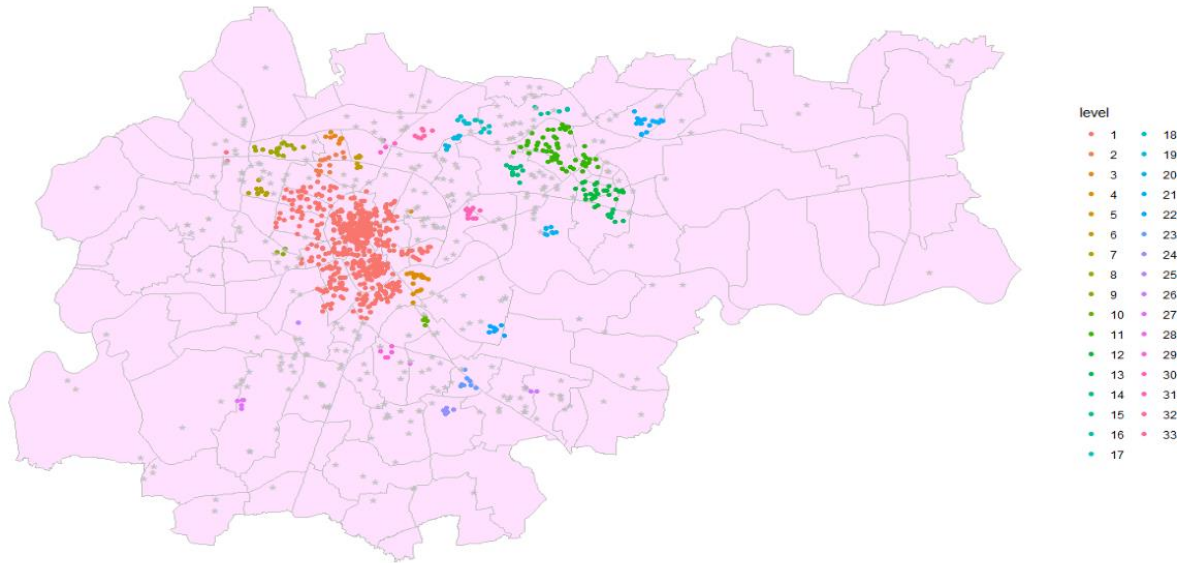
Wykorzystuje podobne koncepcje co DBSCAN. Różnicą jest to, że parametr *eps* to tylko górna granica promienia sąsiedztwa używana do zmniejszania złożoności obliczeniowej. Parametr *minPts* również działa inaczej. Używa się go do określenia gęstych sąsiedztw. Algorytm oblicza osiągalności dla każdego punktu. W porównaniu do DBSCANY ten algorytm nie jest w stanie przypisać punktów granicznych i ustawia je jako szum.

Kod i wyniki

```
library(fpc)
opt <- optics(myData, eps = 500, minPts = 6)
opt <- extractDBSCAN(opt, eps_cl = 300)
noise <- myData[opt$cluster==0,]
data <- myData[opt$cluster!=0,]
clusters <- as.factor(opt$cluster)
level <- clusters[clusters!=0]
ggplot() +
  geom_polygon(data = spdf_fortified, aes(x = long, y = lat, group = group), fill = "thistle1", color = "grey") +
  theme_void() + geom_point(aes(data$lon, data$lat, colour = level)) + geom_point(aes(noise$lon, noise$lat), pch = "*", size = 5, col = "grey")
```

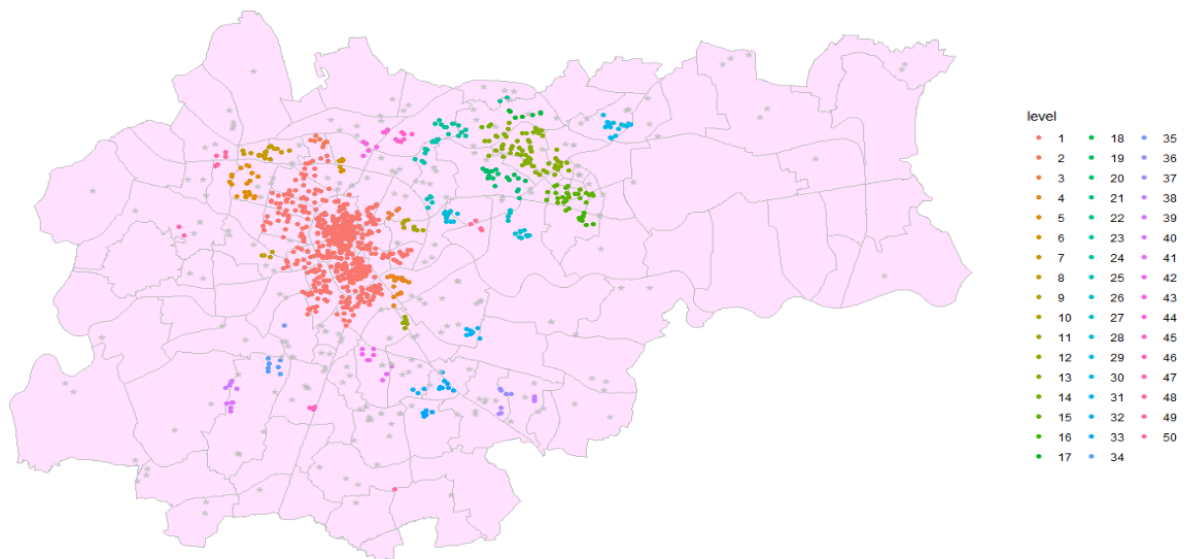
1. $eps=500$, $minPts=6$

Wynik w miarę satysfakcjonujący, ale spróbuję też innych parametrów.

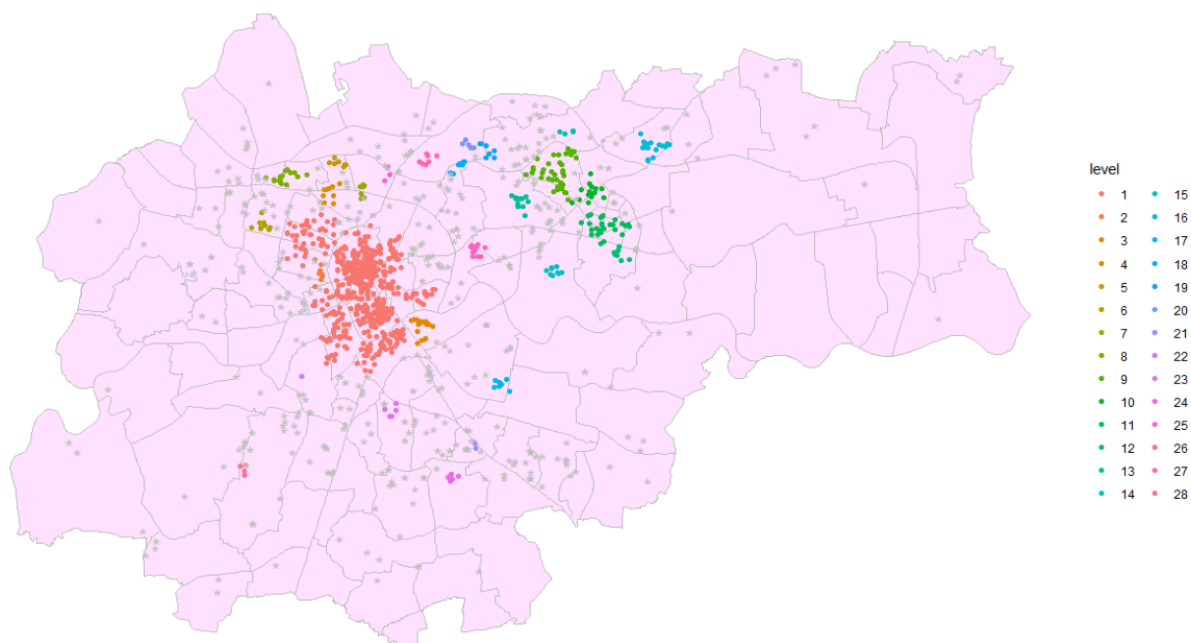
2. $eps=520$, $minPts=4$

Utworzona została bardzo duża ilość klastrow.

3. $eps=510$, $minPts=7$

Mniejsza ilość klastrow, wynik bardzo dobry, gęste obszary w jednym klastrze.

Porównanie wyników:

Ten algorytm moim zdaniem najlepiej podzielił wykroczenia na obszarze Krakowa na klastry. Klastry są rozdzielone stosunkowo względem danych osiedli. Zwłaszcza przy opcji nr 3 patrząc na centrum nie mamy już tak bardzo rozległego obszaru w jednym klastrze. 1 przypadek jest podobny do ostatniego, zaś w drugim mniej punktów uznano jako szum.

Dzielnice dla najlepszej opcji (3):

Większy dla Starego Miasta, Grzegórzki, Krowodrzy oraz kawałek Podgórza.

Mniejszy dla Nowej Huty i Czyżyn. Dla Dębnik, Podgórza Dychackiego oraz Bieżanów-Prokocim. Jeden na Wzgórzach Krzesławickich, Krowodrzy, Mistrzejowic oraz Prądnika Białego.

Wady	Zalety
Nie jest w stanie ustawić niektórych punktów granicznych i określa je jako szum	Lepiej grupuje dane niż algorytm k-średnich
Dobry dla różnych gęstości	Daje dobre wyniki przy klastrach o dowolnym kształcie, różnych rozmiarach oraz gęstościach
Trudny wybór parametrów	szybszy niż DBSCAN

PORÓWNANIE WYNIKÓW RÓŻNYCH ALGORYTMÓW

Porównując wszystkie algorytmy stwierdzam, że najlepszym okazał się OPTICS. Najlepiej dopasował się pod moje dane. Jest szybszy od DBSCANU i lepiej je grupuje niż HDBSCAN. W moim przypadku HDBSCAN zachowywał się nietypowo, ponieważ dla większości parametrów tworzył około 2-3 klastry co oznaczałoby, że wykroczenia na obszarze całego Krakowa mają ze sobą dużo wspólnego. Lepiej utworzyć więcej ilości klastrów, których wykroczenia będą bardziej zbliżone i podobne do siebie. Jednakże patrząc na algorytm HDBSCAN z parametrem minPts=6 wypadł lepiej niż zwykły DBSCAN – wystarczy spojrzeć na obszar centrum Krakowa. DBSCAN utworzył jeden duży klaster, gdzie w HDBSCANIE udało się stworzyć dodatkowe inne klastry – ta sytuacja jest bardziej prawdopodobna.